

Priopćenje za medije

Luxembourg, 13. studenoga 2018.

Instrument za izbjeglice u Turskoj: brza potpora u izazovnim okolnostima, no potrebna su poboljšanja kako bi se ostvarila veća vrijednost za uloženi novac, poručuju revizori EU-a

Instrumentom za izbjeglice u Turskoj, kojim se pruža potpora izbjeglicama i njihovim turskim zajednicama domaćinima, pružen je brz odgovor na krizu u izazovnim okolnostima, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Relevantnim humanitarnim projektima pružena je pomoć izbjeglicama u ispunjavanju njihovih osnovnih potreba, no nije uvijek ostvarena očekivana vrijednost za uloženi novac, ističu revizori.

Zbog sve većih migracijskih tokova, uglavnom zbog sukoba u Siriji, u Turskoj se nalazi najveća populacija izbjeglica u svijetu – gotovo 4 milijuna ljudi. To uključuje otprilike 3,5 milijuna Sirijaca, od kojih otprilike 94 % živi izvan izbjegličkih kampova. U okviru Instrumenta pruža se potpora humanitarnoj i nehumanitarnoj pomoći u vidu financijskih sredstava u ukupnoj vrijednosti od 6 milijardi eura koja daju EU i države članice.

Revizori su se usmjerili na upravljanje prvim obrokom financiranja iz Instrumenta (3 milijarde eura) i na rezultate dosad postignute dijelom Instrumenta usmjerenim na pružanje humanitarne pomoći. Utvrđeno je da su se Instrumentom za izbjeglice u Turskoj u izazovnom kontekstu vrlo brzo mobilizirala financijska sredstva za pružanje brzog odgovora. Međutim, Instrument nije u potpunosti ostvario svoj cilj djelotvorne koordinacije tog odgovora.

Svim humanitarnim projektima obuhvaćenima revizijom pružila se korisna potpora izbjeglicama, uglavnom u vidu pomoći novčanim sredstvima, i većinom njih postignuta su njihova planirana ostvarenja. Međutim, polovicom njih još nisu ostvareni očekivani ishodi te se devet od deset projekata moralo produljiti. Izazovno operativno okruženje omelo je NVO-e u pravodobnoj provedbi projekata.

„Instrumentom se ostvario njegov cilj mobiliziranja tri milijarde eura u razdoblju od dvije godine”, **izjavila je Bettina Jakobsen, članica Europskog revizorskog suda zadužena za ovo izvješće.** „No ima prostora za povećanje učinkovitosti humanitarnih projekata, a osobito projekata novčane pomoći. Instrumentom bi se mogla ostvariti još veća vrijednost za uloženi novac.”

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Europska komisija provela je sveobuhvatnu procjenu kako bi utvrdila prioritetne potrebe izbjeglica, navode revizori. Međutim, neslaganja s Turskom u pogledu načina pružanja odgovora na potrebe u području komunalne infrastrukture i socioekonomske potpore dovelo je do zakidanja tih područja.

Instrumentom se s pomoću različitih instrumenata pružila potpora sličnoj vrsti aktivnosti u području zdravlja i obrazovanja. To je rezultiralo složenijom koordinacijom i paralelnim korištenjem različitim upravljačkim strukturama za financiranje sličnih projekata. U zdravstvenom sektoru zabilježeni su neki dobri primjeri u kojima je Komisija podržala prijelaz s humanitarne pomoći na pomoć za dugoročniju razvojnu pomoć, no to nije bilo sustavno.

Revizori su također utvrdili da postoji prostor za povećanje učinkovitosti relevantnih humanitarnih projekata. Naime, Komisija nije na dosljedan i sveobuhvatan način provela procjenu opravdanosti proračunskih troškova, neizravni troškovi plaćeni partnerima koji su provodili velike projekte novčane pomoći bili su visoki i isplate predujmova nisu bile usklađene sa stvarnim novčanim odljevima.

Komisija je uvela odgovarajuće mjere za praćenje humanitarnih projekata. Glavno je ograničenje bilo odbijanje turskih tijela da odobre pristup podacima o korisnicima u slučaju dvaju projekata novčane pomoći. Ni Komisija ni Sud nisu bili u mogućnosti pratiti korisnike projekata od trenutka njihove prijave do isplate financijskih sredstava.

Revizori preporučuju Europskoj komisiji da ubuduće:

- bolje odgovori na izbjegličke potrebe u području komunalne infrastrukture i socioekonomske potpore
- poboljša racionalizaciju i komplementarnost pomoći
- provede strategiju za prijelaz s humanitarne na razvojnu pomoć
- poveća učinkovitost projekata novčane pomoći
- u suradnji s turskim tijelima odgovori na potrebu za poboljšanjem operativnog okruženja za NVO-e
- poveća praćenje Instrumenta za izbjeglice u Turskoj i izvješćivanje o njemu.

Napomene za urednike

Turska je zbog svojeg položaja zemlja prihvata i tranzita za brojne izbjeglice. Od početka sukoba u Siriji Turska pruža važnu i trajnu potporu izbjeglicama.

Odnosi Turske i EU-a temelje se na sporazumu o pridruživanju iz 1963. godine. Europsko vijeće dodijelilo je Turskoj u prosincu 1999. godine status zemlje kandidatkinje za pristupanje EU-u, a pristupni pregovori otvoreni su 2005. godine. Turska je daleko najveći korisnik Instrumenta pretprijetne pomoći EU-a, kojim se EU služi kako bi zemlje kandidatkinje pripremio za članstvo u EU-u, te joj je u okviru tog instrumenta dodijeljeno više od 9 milijardi eura za razdoblje 2007. – 2020.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo. Tako visoka razina prihvaćanja preporuka Suda naglašava koristi koje građani EU-a imaju od rada Suda.

Tematsko izvješće br. 27/2018 „Instrument za izbjeglice u Turskoj: korisna potpora, no potrebna su poboljšanja kako bi se ostvarila veća vrijednost za uloženi novac” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.